

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
адміністрування

Кафедра менеджменту та адміністрування

СИЛАБУС

Технології публічного адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.М.Руденко

(підпис) (прізвище та ініціали)

«26» серпня 2024 р.

Розробник (-и): Лашук О.С., к.держ.упр., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

(назва кафедри)

Протокол від «26» серпня 2024 р. № 11

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

І.М. Олійченко
(прізвище та ініціали)

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Ю.П. Харченко
(прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	1 рік, 2 семестр ОПП «Публічне управління та адміністрування», ОПП «Державна служба»
Викладач (-і)	Лашук Оксана Сергіївна, к.держ.упр.
Профайл викладача (-ів)	https://pumo.stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/profil-vykladacha_lashuk.pdf
Контакти викладача	+380676951415 kcyu1711@stu.cn.ua

1. Анотація курсу. Досягнення стратегічних цілей формування громадянського суспільства викликає потребу оновлення механізму публічного управління та адміністрування. Актуальність вивчення дисципліни «Технології публічного адміністрування» зумовлена необхідністю розвитку професійно-теоретичних знань та практики реалізації форм, елементів (складових) системи організації роботи державного, публічного управління та менеджера сучасного рівня з метою підвищення ефективності підготовки фахівців. Навчальний матеріал дисципліни спрямований на опанування специфічних організаційних і управлінських знань, дослідженням складних процесів публічного управління та адміністрування.

2. Мета та цілі курсу. Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Технології публічного адміністрування» є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного управління, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного управління в розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного управління об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально-цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- формування навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

3. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні інтегральну компетентність (ІК), загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов в вимог.

СК2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК7. Здатність самостійно готувати професійну проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою:

ПРН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

ПРН6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

ПРН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування;
- перспективні наукові напрями розвитку публічного адміністрування;
- технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;
- закони, принципи та механізми публічного адміністрування;
- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування; основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах;
- особливості публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях;
- особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування за правопорушення у цій сфері;

вміти:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень;
- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери;
- виробляти процедури та основний зміст кожного етапу впровадження управлінського рішення з значенням термінів, виконавців і вартості;
- використовувати заходи із впровадження сучасних технологій діяльності суб'єкта публічної сфери, оптимізації його функціональної та організаційної структури;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності технологій публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

4. Пререквізити. Вивчення даної навчальної дисципліни здобувач розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін професійного циклів. Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Інституційне забезпечення публічної влади», «Системний підхід в публічному управлінні». У свою чергу, знання з даної дисципліни забезпечують виконання комплексного тренінгу, здійснення науково-дослідної діяльності та переддипломну практику.

5. Обсяг курсу. Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин Денна/заочна
Лекції	16/6
Лабораторні заняття	16/6
Самостійна робота	88/108

Індивідуальне завдання – розрахункова графічна робота	
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4

У процесі навчання здобувачі отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота здобувачів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу

6. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1. Публічне управління – системне публічне явище

Тема 1. Наукова сутність та зміст поняття «публічне адміністрування».

Передумови формування засад публічного адміністрування. Предметна сфера публічного адміністрування. Форми публічного адміністрування. Ознаки та особливості публічних послуг.

Складові публічного управління. Діяльність, яка тісно пов'язана із політикою, законом та громадянським суспільством. Державне управління, де суб'єктом виступає держава в особі відповідних структур. Управління органів місцевого самоврядування. Громадське управління, де суб'єктами є недержавні утворення. Централізація. Деконцентрація. Елементи сучасної системи місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада. Особливість місцевого самоврядування. Система територіальної влади в Україні. Функції місцевого самоврядування. Засади регіональної влади в Україні.

Тема 2. Теоретичні основи публічного управління.

Структурні складові публічного управління. Філософські засади. Концептуальні ідеї. Виявлення закономірностей та методи дослідження. Основні закономірності та закони публічного управління. Поняття публічного. Державна влада та публічна влада, державна політика та публічна політика: спільне і відмінне.

Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Держава як суб'єкт публічного управління. Органи місцевого самоврядування в публічному управлінні. Політичні партії та громадські організації як суб'єкт публічного управління. Бізнес як суб'єкт публічного управління. Соціальний діалог як запорука успішного публічного управління. Співробітництво з питань громадянського суспільства як один із пріоритетів реформування публічного управління в Україні.

Тема 3. Принципи публічного управління.

Принципи публічного управління та їх ціннісний вимір (Глен Райт). Принцип зворотного зв'язку як основа публічного управління. Принципи публічного управління та адміністрування. Основні підходи до формування принципів публічного управління. Загальносистемні принципи публічного управління. Загально-методичні принципи публічного управління. Соціально-політичні принципи публічного управління. Соціально-економічні принципи публічного управління. Соціально-культурні принципи публічного управління. Принципи громадянського суспільства Європейського Союзу Застосування принципів публічного управління.

Змістовий модуль 2. Сучасні технології управління, інформаційні системи в публічному адмініструванні

Тема 4. Суспільні процеси як об'єкти публічного управління.

Системність як об'єктивна властивість соціальних об'єктів. Сутність системного (системно-синергетичного) підходу в управлінні суспільними процесами. Система публічного

управління і її структура. Прості (малі) і складні (великі) системи публічного управління. Прямі і зворотні зв'язки в системі публічного управління. Зовнішні зв'язки системи державного управління. Державне управління в системі публічного управління. Багатоманітність як умова стійкості і динамізму системи публічного управління. Суспільні виклики і особливості регулюючого впливу держави на процеси соціально-економічного розвитку. Концепція сталого розвитку. Поняття публічно-приватного партнерства. Основні форми і механізми партнерської співпраці органів публічної влади з бізнесом і об'єднаннями громадян. Державне управління в окремих секторах економіки та сферах життєдіяльності суспільства: загальні підходи.

Тема 5. Громадянське суспільство як об'єкт публічного управління.

Розвиток громадянського суспільства. Сутність та різновиди громадянського суспільства. Поняття, структура і функції громадянського суспільства. Моделі громадянських суспільств. Громадянське суспільство як умова свободи й демократії. Розвиток громадянського суспільства в незалежній Україні. Інститути громадянського суспільства. Питання легітимності влади, підтримка демократії в Україні. Легітимність політичної влади. Громадянська культура. Демократія та соціальна політика. Суб'єкти та функції соціальної політики. Соціальна політика та соціальна структура (стратифікація) України. Поняття та основні компоненти соціальної структури.

Тема 6. Електронне урядування.

Електронна демократія: сутність, мета, завдання. Категорійно-понятійний апарат електронної демократії. Демократичне суспільство та правова держава як обов'язкові умови електронної демократії та електронного урядування. Докорінне переосмислення ролі і функцій органів державної влади та місцевого самоврядування. Оцінка та контроль діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування з боку суспільства та бізнесу за допомогою технологій електронного урядування. Участь громадян, громадських організацій та суб'єктів господарювання у формуванні державної політики. Новітні форми залучення громадян до процесу прийняття рішень: е-охоплення, е-включення, е-участь, е-партнерство.

Електронне громадське обговорення проектів нормативно-правових актів та інших документів, що мають значне суспільне значення. Електронна взаємодія громадських рад з відповідними органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Модель надання державних послуг громадянам електронними каналами. Пріоритетні напрями розвитку електронних консультацій з громадянами. Технологічні, організаційні, політичні аспекти електронної демократії. Співвідношення електронної демократії та електронного урядування на практиці. Електронна демократія як атрибут захисту громадянами своїх інтересів і визначених форм співпраці з державою за допомогою технологій електронного урядування.

Змістовний модуль 3. Інноваційні напрями технологій публічного адміністрування

Тема 7. Результативність та ефективність публічного управління та адміністрування.

Сервісна складова публічного управління. Поняття «послуги, що надається при виконанні функцій державної влади». Публічні послуги: національні особливості підходів до розуміння та забезпечення. «Перелік базових публічних послуг» Європейського Союзу. Адміністративні послуги держави: соціально-економічна сутність та критерії оцінки якості надання. Поняття універсальної послуги. Оцінка результативності та ефективності здійснення державного управління. Детермінанти підвищення ефективності публічного управління та адміністрування.

Тема 8. Міжнародне публічне управління та його розвиток в світі.

Предмет та методологічна основа міжнародного публічного управління і адміністрування. Перебудова уряду” (Reinventing Government). “Ідеальний” бюрократ

М.Вебера. Сучасний державний службовець. Транспарентність. Експерти ООН з питань адміністративно-державної діяльності.

Зміст і взаємозв'язок ключових понять міжнародного публічного управління. Міжнародний досвід публічного управління для України. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Систематизація заходів щодо інтеграції України в європейський правовий простір і виконання нею зобов'язань, взятих у рамках УПС. Імплементация Угоди про партнерство та співробітництво. Світовий досвід управління якістю публічних послуг у системі розвитку публічного управління.

Публічна політика і публічна сфера в світі. Європейський досвід у сфері реформування державної служби та місцевого самоврядування. Кардинальні зміни у зовнішньому глобалізованому світі початку ХХІ ст. Досвід Великої Британії, Данії, Голландії, Швеції та ін. країн у налагодженні партнерства з приватним сектором.

7. Система оцінювання та вимоги. Поточний контроль – до 60 балів, в тому числі: практичні заняття – до 50 балів, підсумковий модульний контроль – до 10 балів.

Семестровий контроль у вигляді диференційного заліку проводиться під час сесії у вигляді тестування (максимум 40 балів). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки за екзамен.

Загальна система оцінювання курсу	<i>Активна участь в роботі впродовж семестру (виконання тематичних завдань, виконання індивідуальних практичних завдань) /диференційований залік - 60/40</i>
Вимоги до РГР, КР, КП тощо	<i>Виконання розрахунково-графічної роботи оцінюється в 15 балів.</i>
Практичні заняття	<i>Підготовка усних відповідей з лекційного матеріалу, виконання практичних завдань 40 балів</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Наявність конспекту лекцій, активність протягом навчального семестру, мінімальна кількість балів 40.</i>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Публічне управління – системне публічне явище		15
1	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	2
2	Повнота та своєчасність виконання завдань	10
3	Присутність та активність на лекціях	3
Змістовий модуль 2. Сучасні технології управління, інформаційні системи в публічному адмініструванні		15
1	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	2
2	Повнота та своєчасність виконання завдань	10
3	Присутність та активність на лекціях	3
Змістовий модуль 3. Інноваційні напрямки технологій публічного адміністрування		15
1	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	2

2	Повнота та своєчасність виконання завдань	10
3	Присутність та активність на лекціях	3
Розрахунково-графічна робота		15
Семестровий контроль (Екзамен)		40
Разом		100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проекту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу. Обов'язкова активна участь в обговоренні проблемних питань, участь у всіх видах контролю. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів, він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання іспиту всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний іспит складається з двома теоретичними та одним практичним питаннями.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять очно у відповідності до затвердженого розкладу, крім випадків карантину (коли заняття проводяться дистанційно через Інтернет), а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл. Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету

«Чернігівська політехніка» за посиланням: <https://www.stu.cn.ua/staticpages/akadem-dobrochesnist/>). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачам вищої освіти курсу можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, статті на науково-практичних конференціях тощо.

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час проведення підсумкового контролю.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання компетентностей з курсу, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»» шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей. У випадку проходження подібного курсу з інших спеціальностей перезараховані можуть бути лише теми, зазначені в курсі відповідно до змістових модулів.

8. Рекомендована література

1. Viacheslav Puzyrnyi, Margaryta Liutikova, Mykola Butko, Oksana Lashuk, Yuliia Olyfirenko. (2021). Legal Regulation and Ways to Overcome Corruption in The Authorities of Public Administration. International Journal of Computer Science & Network Security. Vol. 21 No. 12 pp. 293-299.
2. Лашук О.С. Теоретико-методологічні основи державного управління розвитком регіонів. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2018. №1. С. 97-101.
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
4. Менеджмент у державному управлінні: особлива частина: навч. посіб. / Петков В. П., Петков С. В., Наливайко Л. Р., Комісаров О. Г., та ін.; за заг. ред. Петкова В.П. Київ : КНТ, 2023. 216 с.
5. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.
6. Вдовенко С.М. Публічне адміністрування: монографія. Чернігів : ЧДІЕУ, 2012. 260 с.
7. Гордієнко Л.Ю. Адміністративний менеджмент. Навчальний посібник / Л.Ю. Гордієнко. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 216.
8. Клименко, І. В. Технології електронного врядування : Навчальний посібник / І. В. Клименко, К. О. Линьов. Київ : Вид-во ДУС, 2006. 225 с.
9. Мельтюхова Н.М. Технологія державного управління: Навч. посіб. / За заг. ред. Г.І. Мостового, О.Ф. Мельникова. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2016. 152 с.

10. Демченко О. П., Хардіков В. В., Філіпова Н.В. Удосконалення існуючих та запровадження ефективних процедур участі громадськості у виробленні публічної політики та прийнятті управлінських рішень органами місцевого самоврядування. Менеджмент та публічне управління в умовах інформаційного суспільства: колективна монографія / за заг. ред. Н.В, Філіпової. Мена : ТОВ «Домінант». 2020. С. 107–125.

11. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна ; за ред. А. Ф. Мельник. Київ : Знання, 2019. 582 с.

12. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.

Інформаційні ресурси

13. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

14. Офіційний сайт Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». – Режим доступу: <http://library2.stu.cn.ua/>